

Par opazk o gledališki kritiki »Zvonovi«. Gosp. ocenjevalec slovenskih dramatiških predstav v »Lj. Zv.« se je v zadnji številki tudi oziral na nekatere ugovore njegovim ocenam. Nasproti opazki v »Sl. N.«, da naj se te kritike ozirajo bolj na igro, nego na igralce, da naj ocenjuje drame same, njih tehniko, njih značaje, oziroma pri operah njih glasbo — češ, da s tem pridobe trajno vrednost, gosp. ocenjevalec vprašuje: »Ali more to, kar se piše v »Zvonovem listku«, sploh računati na trajno vrednost?« — Po mojih mislih bi morale biti baš gledališke kritike v »Lj. Zv.« za nas veljavne, in sicer trajno veljavne, ne le od danes do jutri. Že sedanjim ocenam mora vsakdo priznati, da so pravične in večinoma tudi dobre in veljavne. Ako se pojavlja tu in tam kaka preporna ali napačna trditev, jo lahko opravičimo z naglico, s katero je bila morda pisana. Nikakor ne bi bilo težavno, da se o novih uprizoritvah ali o znamenitejših reprizah v prihodnje poroča obširneje in v navedenem smislu. To se povsem lahko stori tudi v sedanjem okvirju »Zvonovega« listka.

Take ocene (tu imamo v prvi vrsti v mislih dramo) bi bile velike vrednosti za občinstvo, ki bi se opozarjalo na marsikaj, kar bi se sicer pri predstavi lahko prezrlo; tako bi gledališke ocene izobraževale in vzgojevale. Saj imamo žalostne izkušnje, kako brezbrizna je še večina našega občinstva za našo dramatiko, in nekoliko se to lahko s tem razlaga, da tega prav ne more ceniti, česar dobro ne pozna. — Velike vrednosti pa bi bile te ocene tudi za igralce, ker bi jim služile v navodila in proučevanje.

Gotovo je to večjega pomena in trajnejše vrednosti, nego ako se naštevajo pohvalno ali grajalno uspehi posameznih igralcev in pevcev. To prepustimo dnevnikom; tam naj bode, ako že ni drugače mogoče, vse »divno in nepresežno«, saj tam se mora delati tudi reklama. — »Lj. Zv.« se dozda ni izrabljaj za take namene; pri vsej dobrohotnosti je bil pravičen in objektiv, in to je prvi pogoj, ako hoče vršiti svojo važno nalogo.

Da bi ocene v »Zvonu« ne smele računati na trajno veljavo, je povsem napak. Tudi Lessing svoje »Hamburške dramaturgije« ni pisal kot učene razprave, temveč kot prilične ocene, in vendar je še danes obdržala svojo veljavo. In priznani nemški kritiki imajo obče navado, da še čez leta zbirajo svoje kritične feljtone v posebne knjige. Tega gotovo ne bi storili, ako bi jim pripisovali samo vrednost za par dni.

V interesu stvari same ponavljam torej željo, ki sem jo odkril že v »Sl. N.«, ter upam, da se morda vendar uresniči.

Da je vprav »Lj. Zv.« — glasilo slovenske inteligencije — poklican, da vrši to važno dramaturško nalogo, o tem menda nihče ne dvomi. To je želeti tem bolj, ker se sicer pri nasčitajo tako čudne ocene bodisi iz ozkosrčnega, pristranskega, bodisi iz vse hvalečnega, reporterskega stališča — ker se pojavljajo tako — da rabimo najrahljši izraz — čudne zahteve, naj se odstavita od repertoarja »Prodana nevesta« in »Čarostrelec«, ki sta biseri operne literature sploh!

Severin.

† Ilija Okrugić Sremac. Dne 30. maja je umrl v Petrovaradinu tamošnji opat sv. Dimitrije Sremskega, konzistorijalni svetovalec in župnik mestne cerkve, hrvaški pesnik iz ilirske dobe, g. Ilija Okrugić v 71. letu svoje dobe. Pokojnik se je porodil v Sremskih Karlovcih. Bil je katoličan in Hrvat po rodu, ali je ljubil tudi srbstvo, in zato ga je že l. 1872. izbrala